

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของไทยในอดีตเป็นการจัดการศึกษาอย่างไม่มีรูปแบบ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ภายใต้ความคิดความเชื่อ อุดมการณ์ทางสังคมและพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากการจัดการศึกษาในอดีตวัดเป็นผู้จัด มีพระเป็นครูผู้สอน วิธีสอนก็เป็นการสอนแบบท่องจำ และวิชาที่สอนส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนา ศิลปธรรม ซึ่งเป็นค่านิยมตามขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทยในสมัยนั้น ๆ ต่อมาการจัดการศึกษาค่อย ๆ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จนกระทั่งกลายมาเป็นการจัดการศึกษาอย่างมีระบบระเบียบ โดยเริ่มตั้งแต่นั้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยมีโครงการศึกษาใช้เป็นที่แรก และใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่อ ๆ มา ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติประถมศึกษา ที่เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เป็นกฎหมายบังคับใช้ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2464 โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2464 เป็นต้นไป¹ และมีการเก็บเงินจากประชาชนส่วนหนึ่งมาใช้เกี่ยวกับการศึกษา เรียกว่าเงินศึกษาพลี

¹เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี, การศึกษาของประเทศไทยระหว่างกึ่งศตวรรษที่แล้วมากับการศึกษา (พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม 2479), หน้า 42.

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯให้ยกเลิก การเก็บเงินศึกษาฟรี เพราะมีประชาชนจำนวนมากไม่สามารถจะเสียได้ จึงให้ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติจ่ายเงินในการนี้²

หลังจากที่คณะราษฎรยึดอำนาจการปกครองประเทศจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 แล้ว คณะราษฎรได้กำหนด หลักการศึกษาไว้เป็นหลักหนึ่งในหลักหกประการที่ใช้ในการบริหารประเทศ จึงอาจ กล่าวได้ว่าคณะราษฎรเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการศึกษาโดยเฉพาะ การศึกษากาตบังคับ

ในช่วงระยะเวลา 10 ปี หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง คือจาก พ.ศ. 2475-2485 มีรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศทั้งหมด 9 ชุด ด้วยกัน รัฐบาลแต่ละชุด ได้กำหนดนโยบายในการบริหารแผ่นดินแตกต่างกัน ซึ่งนโยบายเหล่านั้นมีนโยบาย การจัดการศึกษา และการศึกษากาตบังคับไว้ด้วยทั้งสิ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่ารัฐบาลแต่ละชุดมีเวลาในการบริหารแผ่นดินสั้นมาก ซึ่งต่าง ก็พยายามที่จะแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษานอกระบบนี้รัฐบาลมี ความประสงค์ที่จะให้พลเมืองได้รับการศึกษาเพื่อจะได้มีภูมิปัญญาพอสมควร และหลังจาก นั้นมาประเทศต้องประสบปัญหาภาวะสงครามมหาเอเซียบูรพา บ้านเมืองได้รับความ เสียหายเป็นอันมาก มีปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจากการถูกโจมตีทางอากาศ การขาดแคลนเครื่อง อุปโภคและบริโภค ฯลฯ ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา³

เมื่อสงครามสิ้นสุดลง ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะไม่ต้องมีภาวะผูกพันกับสงคราม ก็ตาม แต่ผลกระทบที่มาจากสงครามที่มีต่อการศึกษาก็ยังมิได้อยู่ เช่น การขาดแคลนเครื่อง นุ่งห่ม แบบเรียน อาคารเรียนถูกโจมตีจนได้รับความเสียหาย ทำให้รัฐบาลต้องรีบเร่งที่

²ดวงเดือน พิศาลบุตร, ประวัติการศึกษาไทย (พระนคร: มงคลการพิมพ์, 2512), หน้า 50.

³กระทรวงศึกษาธิการ, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435-2507 (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507), หน้า 550.

จะปรับปรุงการศึกษาให้ดีขึ้น ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ (UNO) และต่อมาอีกไม่นานประเทศไทยก็สมัครเป็นสมาชิกขององค์การวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) องค์การศึกษานี้ นับว่าเป็นองค์การที่สำคัญยิ่งองค์การหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมประเทศต่างๆ ให้เข้าร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อให้พลโลกภายหลังสงครามได้อยู่ร่วมกันโดยสันติ⁴

นับตั้งแต่ประเทศไทยเราเริ่มมีการจัดการศึกษาแบบมีรูปแบบแน่นอนจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2494 มีโครงการศึกษา 6 โครงการ และมีแผนการศึกษาอีก 2 แผน คือ โครงการศึกษา พ.ศ. 2441 โครงการศึกษา พ.ศ. 2445 โครงการศึกษา พ.ศ. 2452 โครงการศึกษา พ.ศ. 2456 โครงการศึกษา พ.ศ. 2458 (แก้ไขปี พ.ศ. 2456) โครงการศึกษา พ.ศ. 2464 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2475 และแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2479 รวมทั้งสิ้น 8 ฉบับ (ไม่นับแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2494)

ในด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีความเห็นว่าการศึกษาของประเทศต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ประเทศไทยเราถ้าได้ส่งข้าราชการออกไปศึกษาต่อและดูงานการศึกษายังต่างประเทศ คงจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของไทยในอนาคตหน้าเป็นอย่างยิ่ง⁵ และการส่งข้าราชการออกไปศึกษาต่อต่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าวมีผลต่อการจัดการศึกษาและการปรับปรุงการศึกษามาก เพราะข้าราชการที่ได้ไปศึกษายังต่างประเทศเหล่านั้นได้กลับเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาและเป็นผู้บริหารการศึกษาของประเทศไทยในช่วงเวลาต่อมาเป็นจำนวนมาก เช่น ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ดร.ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ ศาสตราจารย์ ดร.สุคใจ เหล่าสุนทร ฯลฯ⁶

⁴กระทรวงศึกษาธิการ, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 550-551.

⁵กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสาร พ.ศ. 2491 สป.ศธ เล่มที่ 6 เลขที่ 73 เรื่องส่งข้าราชการไปดูงานและประชุมศึกษาแห่งสหประชาชาติ.

⁶กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสาร พ.ศ. 2491 สำเนาจำนวนมากที่ ค. 22861/2491 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2491.

แม้ว่ารัฐบาลจะพยายามปรับปรุงการศึกษาทุกด้าน ทุกประเภทแล้วก็ตามแต่ ก็ยังมีปัญหาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพอีกมาก โดยเฉพาะโรงเรียนประจำบาลอันเป็น กาลังสำคัญในการจัดการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งพอจะสรุปปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของ การจัดการศึกษานั้นได้ ดังนี้

1. ปัญหาด้านคุณภาพของนักเรียน เมื่อประเทศตกอยู่ในภาวะสงคราม กระทรวงศึกษาธิการ ได้สั่งให้โรงเรียนทุกประเภททั่วราชอาณาจักรงดการสอนไป ปลายปี ทั้งนี้โดยหาที่ถือเอาเวลาการเรียนของนักเรียน ร้อยละ 60 เป็นสอบได้⁷

นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังมีคำสั่งให้ปิดโรงเรียนเป็นกรณีพิเศษ เนื่องจากการถูกโจมตีทางอากาศ ทำให้เกิดผลกระทบอันเรื่องคุณภาพของนักเรียน อย่างมาก

2. ปัญหาทางด้านหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเกิดแนวคิดที่จะปรับปรุง หลักสูตรให้เหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาสอบตกซ้ำชั้นเป็นจำนวนมาก⁸

3. ปัญหาเรื่องแบบเรียน เนื่องจากปี พ.ศ. 2485 ได้มีการปรับปรุงอักษร ไทยและการเขียนหนังสือไทย งดาใช้สระและพยัญชนะบางตัวที่ซ้ำกัน เปลี่ยนแปลงหลักการ เขียนหนังสือไทยบางอย่าง⁹ จึงทำให้เกิดการสับสน ประกอบกับยังไม่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแบบเรียนใหม่ และแบบเรียนที่กำหนดขึ้นตามแนวหลักสูตร พ.ศ. 2491 ยังไม่ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน¹⁰

4. ปัญหาเรื่องอาคารสถานที่ เนื่องจากประเทศไทยถูกโจมตีทางอากาศ บ้านเรือนและสถานที่ราชการเสียหายจำนวนมาก เมื่อสงครามสิ้นสุดลงรัฐบาลพยายาม สร้างและซ่อมแซมอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้างต่างๆ แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

⁷ดวงเดือน พิศาลบุตร, ประวัติการศึกษาไทย, หน้า 60.

⁸กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการประชุมคณบดีวอบรมเรื่องการศึกษา ประจำบาล (พ.ศ. 2494 เล่ม 1), หน้า 126.

⁹ดวงเดือน พิศาลบุตร, ประวัติการศึกษาไทย, หน้า 60.

¹⁰กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการประชุมคณบดีวอบรม, หน้า 126.

และความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้เนื่องจากกำลังเงินซึ่งต้องบริหารงานแผ่นดินหลายด้านด้วยกัน

5. ปัญหาเรื่องงบประมาณ รัฐบาลต้องใช้เงินงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมากเพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานบริหารประเทศ และในด้านการจัดการศึกษา ซึ่งรัฐบาลต้องดำเนินการเร่งด่วน ประกอบกับมีการยกฐานะครูประจำตำบลเป็นข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2491 โดยปรับปรุงเงินเดือนให้สูงขึ้น¹¹ การยกเลิกเก็บเงินค่าเล่าเรียนโรงเรียนรัฐบาล การอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2493 ฯลฯ ทำให้รัฐบาลต้องเพิ่มรายจ่ายเกี่ยวกับการปรับปรุงการศึกษาเป็นจำนวนมากและเป็นช่วงที่รัฐบาลจำเป็นต้องขยายการศึกษาภาคบังคับให้สูงขึ้น จึงเกิดปัญหาด้านงบประมาณรายจ่าย

6. ปัญหาเรื่องครูผู้สอน ในขณะนั้นประเทศของเรายังขาดแคลนครูทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกหัดครูยังไม่แพร่หลายเหมือนปัจจุบัน

7. ปัญหาในเรื่องการวัดและประเมินผล เนื่องจากการวัดและการประเมินผลนักเรียนของโรงเรียนยังไม่ได้มาตรฐาน โรงเรียนในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันมาก ทำให้มาตรฐานทางการศึกษาต่างกัน ประกอบกับยังไม่มีการวางมาตรฐานในการวัดและประเมินผล ทำให้คุณภาพทางการศึกษาต่ำ จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้คุณภาพของเด็กไทยอยู่ในเกณฑ์เดียวกัน

ด้วยสาเหตุแห่งปัญหาดังกล่าว รัฐบาลของจอมพลแปลก พิบูลสงคราม จึงพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษาของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะโรงเรียนประจำตำบลอันเป็นกำลังสำคัญของการศึกษาภาคบังคับกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสามัญศึกษา ได้จัดให้มีการประชุมอบรมเรื่องการศึกษาประจำตำบลขึ้นที่โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4 มกราคม ถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2494 ซึ่งนับว่าเป็นการประชุมแบบสัมมนาเป็นครั้งแรกที่ได้จัดให้มีขึ้นในประเทศไทย¹²

¹¹ดวงเดือน พิศาลบุตร, ประวัติการศึกษาไทย, หน้า 61.

¹²กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการศึกษา พ.ศ. 2485-2497 และสถิติการศึกษา 12 ปี, หน้า 34.

จากการประชุมอบรมสัมมนาในครั้งนี้ ทำให้เกิดโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาหลายโครงการด้วยกัน และโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ก็เป็นโครงการที่สำคัญโครงการหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่องานปรับปรุงการศึกษาประชาชนเป็นอย่างมาก

โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีจุดมุ่งหมายที่จะอำนวยความสะดวกในการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือจากองค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ พยายามวางระบบการศึกษานับเรียง จากชั้นเด็กเล็กและอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา การฝึกหัดครู การนำที่สามารถทางการศึกษาตลอดจนกระทั่งการศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างที่ดี อันที่จะยกระดับการศึกษาของประเทศให้เข้าสู่มาตรฐานตามแบบอย่างประเทศที่เจริญแล้ว

ด้วยเหตุที่ว่าจัดการศึกษาในอดีตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการ นักการศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปควรทราบและเข้าใจ เพื่อจะได้ยึดเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์อันพึงได้รับทั้งในปัจจุบันและอนาคต กับทั้งการศึกษานอกห้องเรียนสำหรับอนาคต ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นนิสิตบัณฑิตศึกษาศาสาที่ฐานการศึกษา และเป็นอาจารย์สังกัดภาควิชาที่ฐานการศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ของกรมการฝึกหัดครู จึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการเพื่อประโยชน์คือนักศึกษาคู และวงการการศึกษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่ได้จากโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการทําวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2494 ถึง พ.ศ. 2502

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา หมายถึง โครงการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทําขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ โครงการมีจุดมุ่งหมายที่จะอํานวยประโยชน์ในการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาทุกระดับชั้นของจังหวัดฉะเชิงเทรา และพยายามวางระบบการศึกษาขึ้นในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประชาบาล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นตัวอย่างในการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนประชาบาลทั่วประเทศ

ความร่วมมือ ในที่นี้หมายถึง ความร่วมมือในการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาทั้งภายในประเทศและองค์การต่างประเทศ อันได้แก่ คณะผู้แทนพิเศษทางเศรษฐกิจและวิชาการแห่งสหรัฐอเมริกาในประเทศไทย องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ องค์การกรมกรสากลแห่งสหประชาชาติ และบริษัทน้ำมันตราหอย เป็นต้น ซึ่งได้มาในลักษณะต่างๆ กัน เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ทุนการศึกษาทุนฝึกอบรม ทุนดูงานต่างประเทศ วัสดุอุปกรณ์ เงิน และเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น

การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ได้มาตรฐาน ลดอัตราการตกชั้นขึ้น โดยใช้วิธีสอนแบบต่างๆ เช่น ใช้สื่อการสอน สร้างแบบเรียน สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก การมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ การมีสุขนิสัยที่ดี เป็นต้น

แขนงแห่งการปรับปรุงการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 แขนง แห่งการปรับปรุงอันได้แก่ ชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา โรงเรียนมัธยมวิสามัญอาชีวศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา การฝึกหัดครู การนําที่สามารถในการศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาแผนใหม่ หมายถึง การจัดการศึกษาที่รัฐบาล โดยกระทรวง
ศึกษาธิการ ได้้นำเอาวิธีการสอนต่าง ๆ มาประยุกต์เสียใหม่ มีแผนการสอนที่แน่นอน
และที่สำคัญหันมายึดเด็กและสังคมเป็นศูนย์กลาง

โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่รับเด็กที่จบ
การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีอายุน้อยและมีความต้องการที่จะ เรียนต่อในชั้นมัธยม
ศึกษา ใช้เวลาเรียน 3 ปี มีการจัดการเรียนการสอนในวิชาหนังสือ งานภาคปฏิบัติที่
เหมาะสมแก่ความต้องการของท้องถิ่น งานที่ใช้ฝีมือทางเทคนิคทั่วไป หรือที่เรียกอีกชื่อ
หนึ่งว่า โรงเรียนมัธยมแผนใหม่

โรงเรียนมัธยมวิสามัญอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่รวมเอา
โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาและโรงเรียนอาชีวศึกษาเข้าด้วยกัน รับเด็กที่จบชั้นประถม
ศึกษานานท้องถิ่น มีการเรียนการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพแขนงต่างๆ ตามความ
เหมาะสม หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าโรงเรียนมัธยมกลาง ต่อมาเป็นโรงเรียนมัธยมแบบ
ประสม

ปัญหา หมายถึง ข้อขัดข้องที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุง
ส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา และหรือเกิดจากการติดต่อขอความร่วมมือ
ความช่วยเหลือ จากหน่วยงานต่างๆทั้งภายในประเทศ และองค์การของต่างประเทศ

ผลกระทบ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามมาไม่ว่าจะเป็นไปในทางบวก
หรือลบ ในระหว่างที่โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ยัง
ดำเนินอยู่ หรือ สิ้นสุดแล้วก็ตาม

คณะกรรมการฯ หมายถึง คณะกรรมการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาจังหวัด
ฉะเชิงเทรา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงผลของการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
ว่าเมื่อได้ดำเนินงานตามโครงการแล้ว เกิดผลอย่างไรบ้างต่อการศึกษาไทย
2. เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากโครงการปรับปรุง
ส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อจะได้หาวิธีการปรับปรุงแก้ไขไม่ให้เกิด

เหล่านั้นเกิดขึ้นอีกทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. ศึกษาผลกระทบที่ได้จากโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัด
ฉะเชิงเทรา

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ในการทําวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเป็น 5
ขั้นตอน โดยมีวิธีการดังนี้คือ

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังของจังหวัดฉะเชิงเทรา
รวมถึงถึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังของโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ใน
โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จากเอกสารต่าง ๆ

2. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมุ่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งปรากฏหลักฐาน
จากเอกสารชั้นต้น เอกสารชั้นรอง สิ่งตีพิมพ์ วารสารและหนังสือต่าง ๆ ที่มีผู้เขียน
และรวบรวมไว้ ในหัวข้อต่อไปนี้คือ

2.1 โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.2 การดำเนินงานตามโครงการ

2.2.1 การบริหารงานตามโครงการ

2.2.2 การร่างหลักสูตร

2.2.3 การให้การศึกษอบรมครูและผู้ดำเนินงานตาม

โครงการ

2.2.4 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ

2.2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ

2.3 การปรับปรุงในด้านอาคารสถานที่

2.4 การปรับปรุงหลักสูตรและวิธีสอน

2.5 การปรับปรุงส่งเสริมสุขศึกษาและสุนิสิย

2.6 การศึกษาผู้ใหญ

2.7 การฝึกหัดครู

2.8 การวัดและประเมินผลการเรียน

ทั้งนี้จะหาการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลโรงเรียนที่อยู่ในโครงการในแต่ละแขนง
 แห่งการปรับปรุงตามที่ระบุไว้ในโครงการ โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนประถม
 ศึกษา โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา โรงเรียนมัธยมวิสามัญอาชีวศึกษา โรงเรียนอาชีว
 ศึกษา การฝึกหัดครู การนำที่สามารถในทางการศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งประกอบ
 ไปด้วยโรงเรียนต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. โรงเรียนวัดเมือง	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
2. โรงเรียนวัดโสธร	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
3. โรงเรียนวัดโพธาราม	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
4. โรงเรียนวัดท่าอิฐ	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
5. โรงเรียนพรหมานุเคราะห์	อ. บางปะกง	ฉะเชิงเทรา
6. โรงเรียนวัดแหลมไม้ไต้	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
7. โรงเรียนวัดประคูน้ำท่าไข่	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
8. โรงเรียนวัดแหลมบน	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
9. โรงเรียนวัดสัมปทวน	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
10. โรงเรียนวัดจุกเจ็ด	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
11. โรงเรียนวัดเทพนิมิตร	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
12. โรงเรียนบางคล้า	อ. บางคล้า	ฉะเชิงเทรา
13. โรงเรียนพนมสารคาม	อ. พนมสารคาม	ฉะเชิงเทรา
14. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
15. โรงเรียนสตรีฉะเชิงเทรา	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
16. โรงเรียนการช่างชาย	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
17. โรงเรียนการช่างสตรี	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
18. โรงเรียนฝึกหัดครูฉะเชิงเทรา	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา
19. ศูนย์การศึกษาผู้ใหญ่	อ. เมือง	ฉะเชิงเทรา

3. รวบรวมข้อมูลโดยวิธีการประวัติศาสตร์ จากการบอกเล่า (Oral History) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากบุคคลร่วมสมัย ประมาณ 30 ท่าน แล้วค้นคว้าเอกสารเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง คณะบุคคลร่วมสมัยที่ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

3.1 กลุ่มผู้บริหารโครงการ ประมาณ 10 ท่าน ได้แก่ นักการศึกษา
ผู้บริหารการศึกษา และผู้มีส่วนร่วมในการวางนโยบายทางการศึกษาในสมัยนั้น

3.2 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และ/หรือครู ผู้มีส่วนร่วมในโครงการ
ปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ประมาณ 20 ท่าน

4. การวิเคราะห์การดำเนินงานปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัด
ฉะเชิงเทรา โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ตามแผนแห่งการปรับปรุงการศึกษา 8 แขนง
ด้วยกัน คือ

4.1 ชั้นเด็กเล็ก

4.2 โรงเรียนประถมศึกษา

4.3 โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา

4.4 โรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา

4.5 โรงเรียนอาชีวศึกษา

4.6 การฝึกหัดครู

4.7 การนันทนาการทางการศึกษา

4.8 การศึกษาผู้ใหญ่

5. การเสนอรายงาน ผู้วิจัยจะนำเสนอรายงาน แบบพรรณนาวิเคราะห์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย